

**CONSILIUL LOCAL AL ORAȘULUI HÂRLĂU
JUDEȚUL IAȘI**

**HOTĂRÂRE nr.110 din 21.12.2023
privind aprobarea Regulamentului de protecție a spațiilor verzi, de
organizare, dezvoltare și întreținere a acestora pe teritoriul orașului Hârlău**

Consiliul Local al orașului Hârlău, județul Iași, întrunit în ședință ordinară la care participă un număr de 17 consilieri;

Având în vedere Proiectul de hotărâre nr. 109 din 29.11.2023 inițiat de Viceprimarul orașului Hârlău privind aprobarea Regulamentului de protecție a spațiilor verzi, de organizare, dezvoltare și întreținere a acestora pe teritoriul orașului Hârlău;

Având în vedere referatul de aprobare al Viceprimarului orașului Hârlău, înregistrat sub nr.22214/20.11.2023;

Având în vedere raportul de specialitate al Consilierului Juridic pentru Relația cu CL, înregistrat sub nr. 23291 din 06.12.2023;

Având în vedere raportul de specialitate al Compartimentului Activitate comercială și Protecția mediului din cadrul Serviciului Poliție Locală nr. 23504 din 07.12.2023;

Având în vedere procesul-verbal al Comisiei nr.1 pentru programe de dezvoltare economico – socială și de mediu, buget, finanțe, administrarea domeniului public și privat, servicii publice, sănătate, comerț, agricultură, înregistrat sub nr.343/20.12.2023, precum și avizul înregistrat sub nr.345/20.12.2023;

Având în vedere procesul-verbal încheiat în plenul Consiliului Local al orașului Hârlău, înregistrat sub nr.356/21.12.2023, în care se consemnează aprobarea Regulamentului de protecție a spațiilor verzi, de organizare, dezvoltare și întreținere a acestora pe teritoriul orașului Hârlău, cu un număr de 15 voturi "pentru", 2 voturi "abținere" și voturi "împotriva" – nu este cazul;

Având în vedere Legea nr. 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților, republicată, cu modificările și completările ulterioare, OUG nr.195/2005 privind protecția mediului, cu modificările și completările ulterioare, OG nr.21/2002 privind gospodărirea localităților urbane și rurale, Legea nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică;

În temeiul art. 129 alin 1 lit a, art 196 alin 1 lit a din OUG nr.57/2019 privind Codul Administrativ,

HOTĂRĂȘTE:

Art.1. Se aprobă Regulamentul de protecție a spațiilor verzi, de organizare, dezvoltare și întreținere a acestora pe teritoriul orașului Hârlău, prevăzut în anexa la prezenta hotărâre.

Art.2. Serviciul Compartiment Activitate comercială și Protecția mediului din cadrul Serviciului Poliție Locală va duce la îndeplinire prevederile prezentei hotărâri.

Art.3 Secretarul general al orașului Hârlău va asigura aducerea la cunoștință publică și va comunica prezenta hotărâre primarului orașului Hârlău, Serviciului Poliție Locală, precum și Instituției Prefectului Județului Iași.

**Președinte ședință,
Consilier local
Hurdui Gruia**

**Contrasemnează pentru legalitate,
p. Secretar General al orașului
Jr. Zamfirescu Adrian**

**REGULAMENT
DE PROTECȚIE A SPAȚIILOR VERZI, DE ORGANIZARE, DEZVOLTARE ȘI
ÎNTREȚINERE A ACESTORA PE TERITORIUL ORAȘULUI HÂRLĂU.**

CAPITOLUL I. DISPOZIȚII GENERALE

Prezentul regulament are la bază și se completează cu următoarele acte normative care reglementează și stabilesc obligațiile administrației publice locale, referitoare la protecția mediului și la administrarea spațiilor verzi în intravilanul orașului Hârlău, în vederea asigurării calității factorilor de mediu și a stării de sănătate a populației:

- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 195/2005 (cu modificările și completările ulterioare) privind protecția mediului;
  - Legea nr. 24/2007 (republicată), cu modificările și completările ulterioare, privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților;
  - Legea nr. 54/2012 privind desfășurarea activităților de picnic;
  - O.U.G 155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân (republicată)
  - Legea nr. 46/2008 (republicată) privind Codul Silvic;
  - Legea nr.348/2003 (republicată), cu modificările și completările ulterioare, privind Legea pomiculturii
  - Ordinul Ministerului Apelor și Pădurilor nr. 1094/17.08.2017 pentru modificarea Metodologiei de aprobare a depășirii posibilității anuale cu volumul masei lemnoase din arborete afectate de factori biotici și/sau abiotici, aprobată prin Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 884/2016
  - Ordonanța nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, modificată și completată;
  - Ordinul nr. 1549/2008, modificat și completat, privind normele tehnice pentru elaborarea Registrului local al spațiilor verzi din intravilanul localităților;
  - Ordonanța de urgență nr. 55/2002 (republicată) privind regimul de deținere al câinilor periculoși sau agresivi
  - Legea nr.155/2010 (republicată) - legea poliției locale. De asemenea, prin prezentul regulament se au în vedere:
    - stabilirea condițiilor de avizare a tăierilor și toaletărilor de arbori și arbuști de pe domeniul public și privat al orașului Hârlău din afara fondului forestier;
    - stabilirea condițiilor de autorizare privind amenajarea și reamenajarea zonelor verzi în orașul Hârlău prin plantări de material dendro-floricol;
    - stabilirea măsurilor necesare în vederea amenajării, administrării, conservării, dezvoltării și întreținerii spațiilor verzi în orașul Hârlău;
    - reglementarea activităților care se desfășoară pe spațiile verzi și stabilirea contravențiilor în cazul încălcării prevederilor prezentului regulament.
- Principii de bază privind înființarea și gestionarea spațiilor verzi din orașul Hârlău:
1. Utilitatea fiecărei zone verzi trebuie să fie clar definită, iar managementul zonelor trebuie să urmărească îndeplinirea acestui deziderat;
  2. Arhitectura spațiilor verzi se armonizează cu arhitectura zonelor în care sunt amplasate;
  3. Spațiile verzi nu trebuie să reprezinte o amenințare pentru biodiversitatea din interiorul sau din zonele limitrofe ale orașului Hârlău (Ex: specii invazive);
  4. Spațiile verzi trebuie să asigure condiții optime pentru biodiversitate.
  5. Procentul ocupat de suprafața permeabilă trebuie să fie cât mai mare.

Anexă la H.C.L. nr. 110
din 21.12.2023

PRESEDINTE
ȘEDINȚĂ

SECRETAR
GENERAL

[Handwritten signatures]

6. Acoperirea cu plantații de arbori și arbuști trebuie să fie optimă, pentru un impact pozitiv maxim asupra mediului.
7. Speciile folosite în amenajarea spațiilor verzi vor fi în marea majoritate autohtone, specific etajului de vegetație în care se regăsește orașul Hârlău.
8. Managementul spațiului verde se va realiza astfel încât, impactul asupra mediului să fie cel mai mic.
9. La amenajarea și întreținerea spațiilor verzi se vor folosi pe cât posibil materiale naturale, de proveniență locală.
10. Asigurarea securității cetățenilor și a bunurilor lor primează în fața tuturor celorlalte obiective.

Art.1 În sensul stabilit de Legea 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților, sunt definite următoarele tipuri de spații verzi:

- a) spații verzi publice cu acces nelimitat: parcuri, grădini, scuaruri, fâșii plantate;
- b) spații verzi publice de folosință specializată:
  1. grădini zoologice, parcuri expoziționale
  2. cele aferente dotărilor publice: creșe, grădinițe, școli, licee, unități sanitare sau de protecție socială, instituții, edificii de cult, cimitire;
  3. baze sau parcuri sportive pentru practicarea sportului de performanță;
- c) spații verzi pentru agrement: baze de agrement, poli de agrement, complexe și baze sportive;
- d) spații verzi pentru protecția lacurilor și cursurilor de apă;
- e) culoare de protecție față de infrastructura tehnică;
- f) păduri de agrement.
- g) spații verzi aferente locuințelor de tip condominiu - spații verzi formate dintr-un cadru vegetal, amplasate adiacent blocurilor de locuințe de tip condominiu, cu rol estetic și de protecție de ameliorare a climatului și a calității aerului.

Art.2 Responsabilitatea administrării spațiilor verzi din orașul Hârlău, revine, după caz:

- a) Orașului Hârlău, prin structurile de specialitate din cadrul Primăriei orașului Hârlău, pentru spațiile verzi aflate pe domeniul public sau privat al orașului Hârlău și care nu se află în administrarea/folosința unor instituții publice și/sau societăți comerciale subordonate Consiliului Local al orașului Hârlău.
- b) Instituțiilor publice și/sau societăților comerciale subordonate Consiliului Local al orașului Hârlău, pentru spațiile verzi aflate pe domeniul public sau privat al orașului Hârlău și care se află în administrarea/folosința acestora.
- c) Persoanelor fizice și juridice care dețin/administrează/folosesc spații verzi formate dintr-un cadru vegetal cu rol estetic și de protecție, de ameliorare a climatului și a calității aerului.

CAPITOLUL II. CONDIȚII DE AVIZARE A TĂIERILOR DE ARBORI ȘI ARBUȘTI DE PE DOMENIUL PUBLIC ȘI PRIVAT AL ORAȘULUI HÂRLĂU DIN AFARA FONDULUI FORESTIER

Art. 3. (1) Defrișarea (tăierea de la bază) a arborilor și arbuștilor foioși și rășinoși sau scoaterea lor din rădăcină este permisă numai în baza avizului scris și prealabil, eliberat de Comisia de avizare a tăierii și toaletării de arbori (numită în continuare Comisie) din cadrul Primăriei Orașului Hârlău, la cererea motivată a asociațiilor de proprietari, a persoanelor fizice, agenților economici, a societăților comerciale, alte instituții, organizații, conform prevederilor legale în vigoare.

(2) Avizele de tăiere de arbori și arbuști aflați pe domeniul public și privat al orașului Hârlău se eliberează de către Comisia din cadrul Primăriei Orașului Hârlău, prin inspectorii de specialitate desemnați.

(3) Pentru arborii sănătoși din spațiile verzi de pe domeniul public și privat al orașului Hârlău, astfel cum sunt definite la art.1 (de la Ut. a până la lit.g), deciziile privind tăierea acestor

luate la nivelul Primăriei Oraşului Hârlău se pun în aplicare numai după obţinerea avizului emis de Agenţia pentru Protecţia Mediului Iaşi.

Identificarea arborilor menţionaţi la alin. (3) precum şi marcarea acestora se va face de către o Comisie de avizare a tăierilor de arbori, desemnată prin Dispoziţia primarului constituit astfel:

- două persoane din cadrul aparatului de specialitate al Primarului;
- o persoană desemnată de Agenţia de Protecţie a Mediului Iaşi;
- o persoană desemnată de agentul economic atestat privind marcarea, cubarea şi emiterea actelor de punere în valoare a masei lemnoase - ;
- o persoană din cadrul agentului economic atestat (SC Ecosalubris Hârlău SRL conform HCL nr. 4 din 30.01.2023 – prin încredinţarea gestiunii serviciului de salubritate oraşului Hârlău ş.a.), care va avea atribuţii de execuţie a lucrărilor de tăiere a arborilor pe raza oraşului Hârlău.

Secretariatul comisiei va fi asigurat de personalul specializat din cadrul Compartimentului Activitate Comercială şi Protecţie a Mediului din cadrul Serviciului Poliţie Locală.

Art. 4 Cererea privind solicitarea de tăiere va fi transmisă Primăriei, de către persoană fizică sau juridică direct afectată, prin completarea Formularului de înregistrare privind emitere avizului de tăiere sau toaletare arbori, anexă la prezentul Regulament.

Aceasta va fi analizată la faţa locului de către persoanele desemnate din cadrul aparatului de specialitate al Primarului oraşului Hârlău şi propusă spre aprobare către Comisia de avizare a tăierilor de arbori.

Art. 5 Tăierile de arbori şi arbuşti de pe domeniul public şi privat al oraşului Hârlău se avizează de către Comisie prin inspectorii abilitaţi, numai dacă sunt îndeplinite condiţiile pentru tăiere conform analizei valorice şi a stării lor de sănătate, realizată de către Comisie (menţionat la art.3.,punct 3), **cu respectarea metodologiei pentru evaluarea arborilor (anexa 2 la prezentul regulament).**

Totodată, pentru avizarea tăierii arborilor se vor lua în considerare următoarele situaţii:

- a) arborii sunt situaţi pe amplasamentul noilor construcţii pentru care s-a obţinut autorizaţie de construire;
- b) arborii sunt plantaţi la o distanţă mai mică de 2 metri de linia de hotar şi creează în mod evident prejudicii clădirii şi locatarilor (la stabilirea distanţei s-a ţinut cont de prevederile Codului Civil, art. 613);
- c) când sistemul radicular şi tulpina sau ramurile deranjează reţelele edilitare subteran şi supraterane, aspect semnalat de societăţile comerciale care le exploatează;
- d) arborii sunt uscaţi total sau parţial, sunt parţial dezrădăcinaţi, înclinaţi, prezentând pericol de prăbuşire.

Art. 6 Primăria Oraşului Hârlău este obligată să ia măsuri cu arborii şi arbuştii căzuţi în urma unor fenomene naturale/intemperii (vânt, furtună etc) sau ca urmare a lovirii de către autovehicule în cazul accidentelor de circulaţie, care blochează arterele stradale şi pietonale, căile de acces şi incinte, semnele de circulaţie şi reţelele aeriene de utilităţi (telefonie, electricitate etc) înainte de obţinerea avizului de tăiere. Nota de comandă suplimentară se va constitui în favoarea SC Ecosalubris Hârlău SRL, operaţiunile menţionate anterior urmand a fi executate în regim de urgenţă şi solicitate pentru decontare separat de activităţile lunar decontate, conform procedurilor legale aplicabile.

Art. 7 Oraşul Hârlău va suporta cheltuielile legate de tăierea arborilor şi arbuştilor situaţi pe domeniul public şi privat al oraşului sau în incintele instituţiilor şi serviciilor publice aflate sub autoritatea Consiliului Local Hârlău.

Art.8 Primăria Oraşului Hârlău nu emite aviz de tăiere pentru lucrările de tăiere şi/sau intervenţiile de orice fel în coroana arborilor şi arbuştilor amplasaţi pe alte terenuri cu vegetaţie forestieră din afara fondului forestier naţional şi care nu aparţin domeniului public sau privat al oraşului Hârlău.

Art.9 Distanţele minime la care se pot planta arbori, indiferent de forma de proprietate asupra terenului sunt cele stipulate în art. 613 Cod Civil, respectiv 2 m faţă de linia de hotărâre pentru arborii de talie mare, excepţie făcând cei mai mici de 2 m, plantaţiile şi gardurile viabile. Primăria Oraşului Hârlău nu poate interveni în situaţia arborilor amplasaţi pe proprietăţi private pentru a obliga deţinătorul terenului să acţioneze în vreun fel asupra arborilor care creează disconfort sau neajunsuri proprietăţii vecine, acest aspect putând fi soluţionat numai de instanţele de judecată.

Art. 10 Solicitarea de tăiere şi/sau de toaletare a arborilor, se va face prin completarea şi depunerea către persoanele interesate şi/sau afectate, a Formularului de înregistrare privind emiterea avizului de tăiere sau toaletare arbori (anexa 1 parte integrantă a prezentului regulament) .

Formularul de înregistrare privind emiterea avizului de tăiere/toaletare arbori va fi disponibil solicitanţilor atât în mediul online, în format electronic, cât şi formular tipizat care va fi distribuit din Compartimentul Registratura – Secretariat din cadrul aparatului de specialitate al Primăriei oraşului Hârlău.

Art. 11 Tăierile de nuci/castani comestibili de pe domeniul public şi privat al oraşului Hârlău se vor face respectându-se prevederile Legii nr. 348/2003 (republicata) – Legea Pomiculturii. Cererile pentru tăierea nucilor/castanilor comestibili de pe domeniul public şi privat al oraşului Hârlău, înregistrate la Primăria Oraşului Hârlău, vor fi înaintate în vederea soluţionării Direcţiei Generale pentru Agricultură şi Dezvoltare Rurală Iaşi (singura instituţie abilitată să emit autorizaţii pentru tăierea nucilor / castanilor comestibili), numai după primirea avizului de tăiere de la Agenţia Judeţeană pentru Protecţia Mediului Iaşi.

Art. 12 Tăierile de arbori şi arbuşti de pe domeniul public şi privat al oraşului Hârlău, care sunt necesare pentru lucrări de utilitate publică (săpături în zonele verzi executate pentru înlocuire sau reparare de conducte, refacere străzi, reparaţii şi intervenţii diverse la reţelele edilitare subterane, amenajare de parcuri sau căi de acces, etc) se vor executa numai după obţinerea avizului de tăiere, eliberat de Comisie. Avizul APM poate fi obţinut ulterior realizării lucrărilor de tăiere a arborilor şi arbuştilor. Societăţile care efectuează lucrarea vor fi obligaţi să refacă suprafaţa afectată, aducând-o la starea iniţială. Recepţia lucrărilor de refacere va fi făcută de personalul de specialitate din cadrul Primăriei Oraşului Hârlău care a autorizat lucrările şi urmăreşte execuţia şi finalizarea acestora.

Art. 13 Tăierile neautorizate de arbori şi arbuşti constituie contravenţie, iar contravenientul va fi sancţionat în conformitate cu prevederile prezentului regulament.

Art. 14 Achiziţia, tăierea, transportul şi fixarea la locul stabilit al exemplarelor de conifere vor fi folosite la împodobirea oraşului în perioada sărbătorilor de iarnă (dacă este cazul), se va face de către agentul economic atestat şi desemnat prin procedurile de achiziţie legale aflate în vigoare. Acesta va furniza şi va presta serviciile de transport, fixare, asigurare şi de îndepărtare a arborilor la terminarea sezonului.

Art. 15 Tăierile arborilor pentru care s-a emis aviz, situaţi pe domeniul public şi privat al oraşului Hârlău, se vor executa de către SC Ecosalubris Hârlău SRL – agent economic atestat care realizează întreţinerea spaţiilor verzi, în baza graficelor de tăiere transmise periodic din compartimentul de specialitate din cadrul Primăriei oraşului Hârlău. Activitatea de tăiere a arborilor va include şi operaţiunea de scoatere a cioatelor, numai în zonele specificate de către inspectorii de specialitate din cadrul Comisiei.

Art. 16 În cazul arborilor situaţi pe domeniul public şi privat al oraşului Hârlău deznădăcinaţi din cauze naturale, doborâţi de furtună sau ca urmare a unor accidente de circulaţie, agentul economic atestat – SC Ecosalubris Hârlău SRL - care execută lucrările de tăiere va interveni în regim de urgenţă pentru eliberarea căilor de acces şi de circulaţie în

maximum 2 (două) ore de la comunicarea evenimentului, urmând ca în maximum 24 ore de la constatare, să îndepărteze și să transporte materialul lemnos.

Resturile vegetale și deșeurile de altă natură rezultate în urma situațiilor de mai sus vor îndepărtate cu celeritate de operatorul de salubritate autorizat – SC Ecosalubris Hârlău SRL.

Art. 17 Arborii aprobați pentru tăiere vor fi tăiați de agentul economic care întreține spațiile verzi – SC Ecosalubris Hârlău SRL, cantitatea de lemn rezultată va fi înscrisă în Actul de Puner în Valoare. Transportul, depozitarea și paza masei lemnoase rezultate se va face respectând prevederile legale în vigoare.

Transportul resturilor vegetale rezultate ca urmare a intervențiilor, intră în sarcina agentului economic ce întreține spațiile verzi, care va elibera în totalitate zona afectată de tăierea arborilor. Acestea vor fi transportate la un depozit provizoriu special amenajat unde se vor procesa materialele rezultate.

Art. 18 Materialul lemnos rezultat în urma tăierilor de arbori de pe domeniul public și privat al orașului Hârlău, va fi fasonat în metri steri, lemn de foc.

Valorificarea masei lemnoase se va efectua prin proceduri de licitație în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Procedurile de vânzare a materialului lemnos rezultat din tăierile de pe domeniul public și privat al orașului Hârlău se vor executa de administratorul fondului forestier al orașului Hârlău Ocolul Silvic Hârlău, la preturile practicate de aceasta, stabilite conform normativelor în vigoare iar sumele încasate vor fi virate în contul Orașului Hârlău, deschis la Trezoreria orașului Hârlău.

Alternativ se poate efectua distribuția masei lemnoase către persoane fizice fără venituri sau cu venituri mici din orașul Hârlău, pe baza documentelor emise de Compartimentul Asistență Socială. Comisia va ține evidența distribuției masei lemnoase, prin încheierea unor procese verbale de predare – primire, susținute de documente care demonstrează faptul că persoanele care au primit masa lemnoasă sunt fără venituri sau cu venituri mici (raportarea fiind făcută la cuantum minim de ajutor social de 170 lei pentru o persoană singură).

Art. 19 Masa lemnoasă și alte produse dobândite ilicit din exploatarea spațiilor verzi surse supuse confiscării și transmise administratorilor acestora, persoanele care se fac vinovate vor sancționate conform prevederilor legale în vigoare de către instituțiile abilitate.

CAPITOLUL III. AVIZAREA TOALETĂRII ARBORILOR ȘI ARBUȘTILOR ÎN ORAȘUL HÂRLĂU

Art. 20 Toaletările de arbori sunt operațiuni de întreținere ce au drept scop suprimarea anumitor părți dintr-un arbore, în vederea modificării creșterilor anuale și dirijării sevei către ramuri mai bine plasate. Toaletările de arbori pot fi grupate în următoarele categorii:

a) toaletări de formare - se efectuează numai după doi ani de la plantare și urmăresc formarea coroanei arborelui

b) toaletări pentru regenerarea arborilor, sunt intervenții severe în lemn multianual aplicându-se mai ales arborilor îmbătrâniți, pentru a li se conferi o creștere controlată;

c) toaletări de corecție - care urmăresc suprimarea ramurilor uscate sau parțial uscate, celor aglomerate, eliminarea drajonilor, lăstarilor iacomi și a ramurilor rupte;

d) toaletări pentru înălțarea coroanei - presupun tăierea ramurilor verzi sau uscate inserate pe trunchi până la o înălțime de 6-10 metri de la bază. Se aplică în mod deosebit speciilor de conifere sau pentru dezafectarea rețelelor de iluminat.

Art. 21 Epoci de toaletare (perioade optime de toaletare):

1. toaletări de iarnă (repaus vegetativ) - se execută în perioada noiembrie - martie; Toaletările se execută începând cu luna noiembrie, până la sfârșitul lunii martie cu excepția perioadelor cu temperaturi foarte scăzute (sub -10° C), pentru a se evita dezbinarea :

ruperea crengilor.

2. toaletări de vara. Toaletările se fac în perioada de vegetație și se aplică arborilor care obturează vizibilitatea indicatoarelor rutiere, precum și a ramurilor uscate care pot fi ușor identificate.

Este interzisă executarea toaletărilor în perioada de vegetație sau oricare alt tip de intervenții asupra arborilor, cu excepția celor prevăzute în al doilea caz.

Art. 22. Toaletările de arbori și arbuști de pe domeniul public și privat al orașului Hârlău s avizează de către Comisia din cadrul Primăriei Orașului Hârlău - numai în situațiile în care sunt îndeplinite următoarele condiții:

- a) în cazul în care acoperișul, terasele, ferestrele sau pereții clădirilor sunt afectați de coronament sau prezintă pericol de producere de pagube materiale sau accidente;
  - b) în cazul în care în urma fenomene naturale/intemperii arborii prezintă ramuri rupte necesitând intervenții pentru refacerea aspectului coroanei sau îndepărtarea pericolului;
  - c) coronamentul deranjează rețelele edilitare aeriene, împiedică vizibilitatea semnelor de circulație sau iluminatul pe timp de noapte,
  - d) toaletare de regenerare a coroanei în situația arborilor îmbătrâniți.
  - f) în cazul în care coronamentul împiedică pătrunderea luminii naturale în imobilele de locuit.
- Toaletarea arborilor și arbuștilor se va face cu respectarea prevederilor prezentului Regulament. Toaletarea arborilor și arbuștilor de către persoane neautorizate constituie contravenție contravenientul urmând a fi sancționat conform prevederilor prezentului regulament.

Art. 23 Speciile de conifere pot suferi intervenții prin toaletare, doar în următoarele situații:

- a) când exemplarele prezintă vârfuri duble urmând a se îndepărta unul din acestea;
- b) când exemplarul prezintă ramuri uscate la baza coroanei, datorită aglomerării acestor necesitând intervenția pentru rărirea lor, îndepărtându-se prin tăierea de la baza trunchiului
- c) când exemplarele prezintă ramuri bazale, care ating pereții clădirilor producând prejudicii și/sau obturează pătrunderea luminii naturale în imobilele de locuit (toaletarea se efectuează simetric și de la trunchi)

În afara acestor situații, se interzice cu desăvârșire orice tip de intervenție asupra arborilor și arbuștilor rășinoși.

Art. 24 Avizul pentru toaletarea arborilor și arbuștilor se acordă de către Comisia din cadrul Primăriei Orașului Hârlău, la solicitarea :

- persoanelor fizice, cu acordul asociației de proprietari
- asociațiilor de proprietari
- agenți economici
- societăți comerciale
- alte instituții, organizații conform prevederilor legale în vigoare

În cazul persoanelor fizice care locuiesc în condomenii- asociații de proprietari, se va solicita acordul prealabil al asociației de proprietari.

În solicitare vor fi indicați cât mai detaliat, în vederea identificării corecte, arborii la care s face referire și amplasarea acestora.

Solicitățile care se referă ambiguu la întreaga vegetație aferentă zonei verzi respective, nu vor fi luate în considerare.

Personalul desemnat din cadrul Comisiei, prin deplasare în teren, va constata dacă cererea de toaletare este motivată și sunt îndeplinite condițiile de toaletare stabilite de prezentul regulament. Avizul de toaletare va menționa modul în care va fi executată toaletarea precum și perioada în care urmează a fi efectuată.

Art. 25 Toaletarea arborilor plantați pe spațiile verzi ale domeniului public și privat al orașului Hârlău, care prezintă o stare fiziologică bună va fi executată numai prin îndepărtare ramurilor care afectează rețele edilitare aeriene sau clădiri. Orice intervenție severă în coroană acestora, cu excepția cazurilor în care arborii prezintă iminent pericol de producere de pagube materiale sau accidente, este interzisă în mod deosebit la speciile salcâmi, mesteceni, arțari

sau stejari, în conformitate cu prevederile Legii 24/2007- privind reglementarea și administrare spațiilor verzi din intravilanul localităților.

De asemenea se admite intervenția în coronamentul arborilor în cazul în care trebuie asigurată siguranța traficului pietonal și rutier.

Art. 26 Toaletarea arborilor de pe domeniul public și privat al orașului Hârlău se execută numai de operatorul de servicii desemnat pentru executarea serviciilor de amenajare și întreținere a zonelor verzi din orașul Hârlău – SC Ecosalubris Hârlău SRL.

Toaletarea arborilor situați pe terenuri proprietate particulară, precum și în cazul terenurilor aflate în administrarea unor societăți comerciale, agenți economici etc. se poate face numai cu echipe specializate, cheltuielile legate de lucrare urmând a fi suportate de proprietari sau administratorul legal al terenului.

Este interzisă o nouă toaletare a arborilor la un interval de timp mai mic de 5 ani.

Toaletările pe domeniul public și privat al orașului vor fi executate numai cu echipe specializate, supravegheate permanent de către o persoană special desemnată, cu pregătire în domeniul toaletărilor de arbori și arbuști, angajată a operatorului de servicii desemnat.

Art. 27 Este interzisă depozitarea pe domeniul public a resturilor vegetale rezultate în urma toaletărilor de arbori din orașul Hârlău. Resturile vor fi transportate la rampa de gună autorizată a orașului Hârlău sau la un depozit special amenajat care va procesa materialele rezultate.

Art. 28 Este interzisă executarea lucrărilor de toaletare la arborii din aliniamentele stradale de către societățile care administrează rețelele aeriene (electrică, cablu Tv, telefonie, etc.), fără avizul eliberat de Comisia din cadrul Primăriei Orașului Hârlău. Executarea operațiunii de toaletare se va face cu asistență tehnică din partea societății care administrează rețeaua respectivă și se va executa de către operatorul de servicii desemnat.

CAPITOLUL IV. CONDIȚII DE AMENAJARE ȘI REAMENAJARE A ZONELOR VERZI PRIN PLANTĂRI DE MATERIAL DENDRO-FLORICOL

Art. 29 Amenajarea și reamenajarea zonelor verzi pe domeniul public și privat al orașului Hârlău prin plantări de arbori, arbuști, flori anuale, bienale sau perene precum și prin gazonari de către persoane fizice sau juridice se poate face numai în baza acordului scris al Comisiei din cadrul Primăriei Orașului Hârlău, în urma solicitării scrise a persoanelor interesate însoțită de schiță sau plan de situație și de acordul scris al asociației de proprietari.

Art. 30 Plantările de material dendro-floricol se vor executa, în funcție de specii, în următoarele perioade (având în vedere condițiile climatice din orașul Hârlău) :

Pentru flori anuale	- luna aprilie - iunie
Pentru flori bienale	- 01 oct-15 noiembrie sau 01 martie-15 aprilie
Pentru flori perene	- 01 oct.-15 noiembrie sau 01 martie-15 aprilie
Arbori și arbuști	- 15 octombrie - 31 martie
Arbori și arbuști cu balot	- pe tot parcursul anului

Art. 31 Plantarea aliniamentelor stradale, a intersecțiilor, sensurilor giratorii se vor executa respectându-se standardele prevăzute de legislația în vigoare.

CAPITOLUL V. ADMINISTRAREA SPAȚIILOR VERZI, CONSERVAREA, DEZVOLTARE ȘI ÎNTREȚINEREA ACESTORA

Art. 32 Protecția spațiilor verzi, a dotărilor specifice precum și a mobilierului urban este asigurată de administrații legale, precum și prin intermediul instituțiilor de ordine publică abilitate de lege. Acestea sunt obligate să acorde ajutorul solicitat de proprietarii și administrații spațiilor verzi în vederea prevenirii și combaterii acțiunilor ilicite de deteriorare sau distrugere obiectivelor și vegetației din spațiile verzi.

Art. 33 Lucrările de întreținere specifice fiecărui sezon, aplicate vegetației din parcuri, scuaruri, aliniamente stradale etc. se execută de operatorul de servicii aflat în relație contractuală cu Primăria Orașului Hârlău. Proprietarii și/sau administratorii legali vor lua măsuri de amenajare și întreținere a spațiilor verzi - grădini, scuaruri, parcuri, aliniamente de garduri vii, a extinderii aliniamentelor și perdelelor de protecție, inclusiv din curțile și perimetrele obiectivelor economice și sociale, pentru îmbunătățirea capacității de regenerare a atmosferei, protecție fonică și eoliană

Art. 34 Asociațiile de proprietari, societățile comerciale, alte persoane fizice și juridice, administratorii legali sau proprietari de imobile, sunt obligate să efectueze curățenia și întreținerea zonelor verzi aferente acestora (prin zone verzi aferente înțelegându-se perimetrul din jurul imobilului delimitat de garduri vii, căile de acces, trotuare, alei, străzi, etc).

Art. 35 Materialul necesar plantărilor va fi asigurat prin serviciul de specialitate achizițit în cadrul Primăriei Orașului Hârlău și plantat de către personalul specializat al SC Ecosalubri Hârlău SRL, în baza unei programări, în funcție de alocația bugetară repartizată pentru achiziția de material dendro-floricol și a priorităților la nivel de oraș.

Art. 36 Materialul dendrologic plantat la cererea asociațiilor de proprietari, recepționat în baza Procesului Verbal de Plantare și de reprezentanți ai acestora, va fi întreținut de către asociațiile de proprietari prin udări repetate, ori de câte ori este nevoie pentru asigurarea permanentă a vitalității acestuia.

Art. 37 Toaletările și tăierile de arbori și arbuști, tunderea gardurilor vii de pe domenii publice și private ale orașului Hârlău vor fi efectuate de către operatorul de servicii desemnat, în baza unor planificări săptămânale sau lunare întocmite de Comisie, în baza procedurilor tehnologice specifice. Pentru tunderea gardurilor vii, în funcție de situațiile din teren, se va respecta înălțimea standard $h=1,20$ m. Persoanele fizice și juridice vor urmări starea vegetației existente în cadrul spațiului verde aferent locuințelor, precum și cea a mobilierului urban existent în zonă și vor semnala Primăriei Orașului Hârlău toate neregulile constatate.

Art. 38 Locuitorii caselor particulare au obligația de a menține curățenia în zona verde din dreptul locuințelor, inclusiv zona verde situată între gard și trotuar. Aceleași obligații revin instituțiilor și agenților economici din orașul Hârlău.

Art. 39 Autoritățile administrației publice locale, proprietarii de terenuri - au obligația de a asigura protecția vegetației din intravilanul localității împotriva bolilor și dăunătorilor, prin măsuri preventive și curative de aplicare a tratamentelor fitosanitare, pentru combaterea acestora sub îndrumarea și controlul Unităților Fitosanitare pentru Protecția Plantelor.

CAPITOLUL VI. DISPOZIȚII FINALE ȘI CONTRAVENȚII ÎN DOMENIUL REGLEMENTĂRII ACTIVITĂȚILOR DESFĂȘURATE ÎN ZONELE VERZI DIN ORAȘUL HÂRLĂU, JUD. IAȘI

Art. 40 Persoanele fizice și persoanele juridice răspund contravențional, în conformitate cu legislația în vigoare pentru:

- 1) ruperea sau scoaterea din rădăcină a florilor, arborilor, distrugerea suprafețelor gazonate, călcarea peluzelor amenajate proaspăt înființate, decojirea sau tăierea ramurilor, fixarea și baterea a unor corpuri străine de arbori (anunțuri, indicatoare, reclame, sârme, bannere, cabluri etc.);
- 2) urcarea în arbori, pe monumente, statui, mutarea sau răsturnarea băncilor, coșurilor de guno, indicatoarelor, dormitul pe banchi;
- 3) utilizarea dotărilor existente din locurile de joacă pentru copii, de persoane adulte, sau de către persoane ce depășesc vârsta specificată pe panourile informative adiacente;
- 4) scăldatul în lacuri sau fântânile arteziene din parcuri sau alte zone verzi ale orașului;
- 5) colectarea de frunze din arbori, flori, muguri, cetină, semințe sau alte asemenea produse, sustragerea vegetației din grădini și alte zone plantate;
- 6) spălarea autoturismelor, motocicletelor, etc., sau a obiectelor de uz casnic (covoare, rufe) pe zone verzi, malurile lacurilor sau râurilor;

- 7) utilizarea zonelor verzi pentru satisfacerea nevoilor fiziologice umane;
- 8) măturatul neigienic al aleilor, trotuarelor aferente spațiilor verzi care deranjează trecătorii și praful creat;
- 9) deteriorarea cu corpuri străine a arborilor, statuilor, gazonului, clădirilor sau fântânile arteziene situate pe zonele verzi sau prin folosirea spray-urilor în aceste scopuri;
- 10) împrejmuirea fără autorizație, cu garduri improvizate de orice tip a zonelor verzi aparținând domeniului public și privat al Orașului Hârlău, cele deja existente urmând a fi desființate în baza somațiilor emise de Primăria Orașului Hârlău;
- 11) amenajarea de parcări prin acoperire cu beton, dale, pietriș, pișcoturi, sau orice alt material pe spațiile verzi;
- 12) accesul, staționarea, repararea autovehiculelor de orice tip în parcuri sau zone verzi, cu excepția accesului și staționării autovehiculelor autorizate (pompieri, salvare, cele ce deservește spațiile verzi sau care efectuează servicii publice);
- 13) aprovizionarea unităților autorizate de pe teritoriul parcurilor și grădinilor cu vehicule care depășesc 3,5 tone și în afara programului stabilit de autorități;
- 14) depozitarea, manipularea, transportul de deșeuri vegetale, menajere sau provenite de la decopertarea solului și săpături, ambalaje, combustibili, unelte, utilaje etc pe domeniul public și privat al orașului Hârlău;
- 15) parcarea cu o roată sau mai multe pe spațiul verde amenajat sau deteriorarea și agresiunea gardurilor vii prin parcarea autovehiculelor;
- 16) depozitarea deșeurilor menajere, a ambalajelor rezultate din activitatea agenților comerciați la platformele de gunoi proprii parcurilor și grădinilor, precum și în coșurile de gunoi amplasate în parcuri și alte zone verzi;
- 17) distrugerea sau deteriorarea drumurilor, aleilor, dotărilor tehnice sau a mobilierului urban situat în spațiile verzi precum și a elementelor locurilor de joacă;
- 18) neluarea de către administratorii legali a măsurilor de salubritate și igienizare a parcurilor, grădinilor, scuarurilor, malurilor de lacuri și râuri;
- 19) utilizarea ariei parcurilor și a altor perimetre de zonă verde pentru postarea de reclame comerciale ori îndepărtarea panourilor avertizoare privind protecția zonelor verzi;
- 20) distrugerea prin orice mijloace (inclusiv ardere) a vegetației lemnoase și ierboase din spațiile verzi ori perdele de protecție;
- 21) neluarea de către persoane fizice/juridice, a măsurilor necesare în timpul exploatării instalațiilor și echipamentelor în cazul intervențiilor, în vederea reducerii riscului deteriorării arborilor și zonelor verzi;
- 22) obturarea solului natural din vecinătatea tulpinii arborelui (alveola arborelui) la un perimetru mai mic de 0,9 mp, pentru a nu se îngreuna accesul apei pluviale spre rădăcină acestuia;
- 23) depozitarea sau abandonarea unor materiale de construcții pe spațiul verde public sau privat, eventualul șantier care folosește aceste materiale, trebuie să aibă specificată natura lucrărilor care se efectuează, intervalul de desfășurare al proiectului și să fie delimitat cu panouri speciale; executarea unor lucrări autorizate de construcții sau reparații la clădiri și infrastructură fără a se lua toate măsurile în vederea îndepărtării materialelor și refacerii zonelor verzi afectate de către societățile care au executat lucrările sau de beneficiarii acestora;
- 24) nerefacerea în termen de 48 de ore de la finalizarea lucrării, a stării inițiale a terenului după intervențiile legale făcute de persoane fizice sau juridice;
- 25) amplasarea pe alveolele de zonă verde din parcuri, scuaruri, grădini în diverse scopuri obiectelor de distracție pentru copii constând în trenulețe, mașinuțe, tobogane, trambuline, rampuri gonflabile etc.
- 26) însușirea de arbori doborâți de fenomene naturale sau de arbori, puieți sau lăstari care au fost scoși sau tăiați din rădăcină, fără autorizație;
- 27) accesul cu animale de companie în locurile de joacă destinate exclusiv copiilor și însoțitorilor lor, delimitate și semnalate ca atare, ori în zonele cu echipamente de joacă pentru copii, din parcurile de uz general;

28) utilizarea zonelor verzi pentru satisfacerea nevoilor fiziologice ale animalelor de companie fără ca stăpânii acestora să strângă și să elimine - în mod corespunzător - materiile fecale imediat după aceasta;

29) plimbarea prin/ sau tranzitarea parcurilor cu animale de companie, fără ca acestea să fi ținute în lesă. Excepție de la această regulă fac numai zonele de agrement pentru câini semnalizate ca atare;

30) plimbarea prin/ sau tranzitarea zonelor verzi cu câini periculoși ori agresivi, așa cum sunt aceștia definiți prin OUG 55/2002, art. 1 și art. 2, fără ca aceștia să poarte botniță;

31) amplasarea bălătoarelor de covoare și a sârmelor pentru uscatul rufelor pe domeniul public în jurul blocurilor de locuințe și al gospodăriilor individuale;

32) hrănirea porumbelilor pe domeniul public al orașului Hârlău;

33) camparea pe domeniul public al orașului Hârlău, exceptând locurile special amenajate.

34) circulația cu biciclete, skateboarduri, role și trotinete pe spațiile verzi și aleile din parcuri și grădini publice, cu excepția cazurilor când aleile au lățime mai mare de 3 m.

Art.41 Nerespectarea prevederilor prezentului regulament constituie contravenție și se sancționează cu amendă contravențională, după cum urmează:

- 500 - 1.000 lei pentru persoane fizice și de la 1.000 - 2.500 lei pentru persoane juridice care au încălcat prevederile art. 12, 13, art.40 pct.30,33,34

- 200 - 1.000 lei pentru persoane fizice și de la 1.000 - 2.500 lei pentru persoane juridice care au încălcat prevederile art. 21, 22, 25, 26, 28, 29.

- de la 200 lei - 500 lei pentru persoane fizice și de la 500 lei - 1.000 lei pentru persoane juridice care au încălcat prevederile art. 40 pct.1, 2, 3, 4,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16,17,18,19,20,21,22,23,25, 26, 27,32.

-de 100 lei - 200 lei pentru persoane fizice și de la 1.000 lei - 2.000 lei pentru persoane juridice care au încălcat prevederile art. 34, 38, 40 pct. 5,29

- 2500 lei pentru persoane care au încălcat prevederile art. 40 pct.24, 31.

- 250 lei - 500 lei pentru persoane care au încălcat prevederile art. 40 pct. 28.

Art.42 Contravențiile prevăzute la art.41, vin în completarea următoarelor acte normative: Legea nr. 24/2007 (republicată), cu modificările și completările ulterioare, privind reglementarea administrării spațiilor verzi din intravilanul localităților; Legea nr. 54/2012 privind desfășurarea activităților de picnic; O.U.G 155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân (republicată); Ordonanța de urgență nr. 55/2002 (republicată) privind regimul de deținere al câinilor periculoși sau agresivi.

Art. 43 Contravențiile prevăzute în prezentul regulament se constată și se sancționează în baza procesului verbal de contravenție de către Poliția Locală Hârlău.

Art. 44 Contravenienții sunt obligați să repare în natură sau prin echivalent bănesc, toate prejudiciile materiale produse prin încălcarea prezentului regulament și consemnate ca atare în procesul verbal de constatare și sancționare a contravenției ori anexele la acestea.

Art. 45 Contravenientul poate achita pe loc sau în cel mult 15 zile de la data primirii procesului - verbal de contravenție jumătate din minimul amenzii.

Art. 46 Prevederile art.41 referitoare la contravenții se completează cu dispozițiile Ordonanței Guvernamentale 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare.

Art.47 Anexa1 și 2 fac parte integrantă din prezentul regulament.

Întocmit,
Viceprimar
Sîrbu Radu

Inspector mediu
Misăloaie Corneliu Ion

Anexa nr. 2 la Regulament protecție spații verzi

METODOLOGIE

pentru evaluarea arborilor propuși spre tăiere

Formular de înregistrare
privind emiterea Avizului de Tăiere sau Toaletare arbori

Solicitant:

1. Persoană Fizică

Nume: _____ Prenume: _____

Adresa: _____

Telefon: _____ Fax / E-mail: _____

Act Identitate: Seria _____ Nr. _____ Eliberat _____

2. Persoană Juridică

SOCIETATE COMERCIALĂ / ASOCIAȚIE DE PROPRIETARI: _____

REPREZENTATĂ PRIN: Nume: _____

Prenume: _____

Adresa: _____

Telefon: _____ Fax: _____ E-mail: _____

Act Identitate: Seria _____ Nr. _____ C.U.I. _____

Lucrarea vizează:

Domeniul public și privat al orașului:

Ce solicită:

Toaletare:

Tăiere

Localizare vegetație/ lucrare sunusă avizării:

(se va menționa punctual, pentru fiecare arbore în parte, poziția acestuia)

Adresa:

CF _____ Tarlău _____ Parcela cadastrală _____

Specia și nr. arbori:.....

Motivație:.....

Declar pe propria răspundere că cele relatate mai sus sunt reale și pot fi verificate.

Semnătura _____

Definiții

Arbore propus spre tăiere - în sensul prezentei metodologii, reprezintă un arbore de pe domeniul public sau privat al autorității publice locale pentru care au fost depuse solicitări de tăiere de către cetățeni sau pentru care există autosesizări în acest sens efectuate de către deparatamentul tehnic

Căzănire - operațiune de exploatare a arborelui cu extragerea cioatei.

Defolierea - exprimă pierderea în frunziș sau ace din coroana unui arbore, comparativ cu un arbore dezvoltat normal

Decolorarea - exprimă procentul de frunze sau ace din coronamentul arborelui a căror culoare se abate tranșant de la culoarea normală a frunzișului pentru specia respectivă (nuanțe de galben-auriu)

Extragerea arborelui - operațiunea de tăiere a arborelui de la nivelul cioatei

Obiective

Obiectivul evaluării arborilor propuși pentru tăiere este de a fundamenta tehnic, științific, ecologic și social tipul de intervenție necesar de aplicat asupra arborilor în cauză, în scopul asigurării securității cetățenilor și a bunurilor lor.

Personal necesar

Pentru evaluarea arborilor propuși spre tăiere va fi implicat personal cu experiență și expertiză în silvicultură, managementul biodiversității și peisagistică.

Metodologia de lucru

Pentru evaluarea arborilor propuși spre tăiere se vor utiliza principiile de evaluare utilizate în monitoringul forestier și principiile de definire a valorilor utilizate în managementul ariilor protejate.

Definirea valorii arborilor

Fiecare arbore va fi clasificat conform valorii ecologice/horticole/sociale după cum urmează:

Cod	Tip valoare	Descriere
N	Valoare naturală	Specie rară Găzduiește specii rare/protejate

		Găzduiește o aglomerație de specii (biodiversity hot-spot)
C	Valoare culturală	Importanță istorică - Importanță spirituală - Importanță arhitecturală - Legat de evenimente culturale
S	Valoare socială	Importanță pentru comunitate (populație) Arbore remarcabil (conform platformei www.arboriremarcabHi.ro) Legat de evenimente sociale (lecții în natură, întâlniri tematice, etc)
E	Valoare socio-economică	Aduce beneficii economiei locale - Resursă genetică Model de dezvoltare responsabilă
H	Valoare horticolă	Parte esențială a amenajării horticole
O	Arbore obișnuit	Aduce beneficii specifice vegetației din mediul urban: aport de oxigen, filtrarea noxelor, fixarea carbonului, estomparea zgomotului, etc.
I	Arbori din specii invazive	Aduce prejudicii în mediile naturale adiacente zonei locuite. Necesită extragere prin căzănire și eventual înlocuire.

Arborii evaluați pot avea una sau mai multe valori.

Evaluarea stării de sănătate a arborilor

Pentru fiecare arbore supus evaluării se vor determina pe teren următoarele:

Defolierea - se estimează prin apreciere vizuală, iuându-se în considerare treimea superioară și mijlocie a coroanei arborelui.

Cod	Categorie	Procent detaliere*
S	Sănătos	0-10
SV	Slab vatămat	11-25
MV	Moderat vatămat	26-60
PV	Puternic vatămat	61-99
M	Mort	100

♦Notă: pentru evaluările făcute în afara perioadei de vegetație acest indicator nu se determină

Decolorarea - se estimează prin apreciere vizuală.

Cod	Categorie	Procent detaliere*
RS	Sanatos	0-10
SV	Slab vatămat	11-25
MV	Moderat vatămat	26-60
PV	Puternic vatămat	61-99

♦Notă: pentru evaluările făcute în afara perioadei de vegetație acest indicator nu se determină

• **Vătămările de natură fizico-mecanică**

Cod	Cauze
-	Nevatamat
A	Animale
I	Insecte xilofage și foliare
C	Ciuperci xilofage și foliare
Ab	Abfotici (vant, zapada etc)
An	Ciocniri, cojiri, exploatare etc
Al	Altele (poluare etc)

Lucrări propuse

Pe baza analizei valorii și a stării de sanătate se va propune una din următoarea gamă de lucrări:

Cod	Tip lucrare	Observații
N	Non – Interventie	
T	Toaletare	Toaletarea se va face conform normelor in vigoare de catre personal special instruit in acest sens
C+	Căzănire cu înlocuire	Pentru specii invazive
c	Căzănire fără înlocuire	Pentru specii invazive
E+	Extragere cu înlocuire	
E	Extragere fără înlocuire	

În cazul lucrării de căzănire/extragere cu înlocuire se va menționa specia arborelui înlocuitor.

Ghid de tundere a arborilor din spațiul urban

Alegerea arborelui potrivit pentru fiecare amplasament este principala premisă pentru a reduce nevoia de tundere continuă a acestuia. Cunoașterea caracteristicilor fiecărei specii (dimensiunea la maturitate, forma coronamentului, ritmul de creștere, distanțele de plantare, toleranța la factorii specifici mediului urban, sensibilitatea la boli) va maximiza beneficiile oferite de arbori și va minimaliza lucrările de mentenanță.

De ce?

Principalele motive pentru care se vor executa lucrările de toaletare la arborii din mediul urban constau în siguranța, sănătatea și aspectul vizual al acestora. În cazul pomilor, tunderile urmăresc și sporirea fructificării.

Obiectivul tunderii arborilor este de a păstra plantele viabile, sănătoase și atractive. Înțelegând cum, când și de ce se va tunde, urmând câteva principii esențiale se poate atinge acest deziderat.

Toaletarea din rațiuni de siguranță se referă la suprimarea ramurilor care pot cădea, producând daune fizice și materiale, sau a ramurilor ce interferează cu rețelele supraterane. Prin alegerea adecvată a speciilor, încă din faza de planificare a plantărilor, pornind de la talia și portul lor și cunoscând tipologia lor de dezvoltare se pot evita viitoarele tunderi din motive de siguranță.

Toaletarea din rațiuni ce privesc sănătatea și buna dezvoltare/conservare a arborilor se referă la înlăturarea ramurilor atacate de insecte dăunătoare și aerisirea coroanei, prin suprimarea ramurilor ce se întrepătrund. De asemenea se vor înlătura ciaturile, rezultate în urma căderilor de ramuri, ca urmare a vremii severe.

Toaletarea din rațiuni estetice vizează obținerea portului (siluetei) specific pentru coronamentul fiecărei specii. Se urmărește obținerea unei coroane echilibrate, care va face față și vremii severe. În cazul aliniamentelor se va urmări și obținerea unui aspect unitar.

Tipuri de toaletare

Crearea unei structuri solide și uniforme a coronamentului este principalul deziderat pentru care se vor aplica tunderile. La plantarea noilor arbori se va proceda la tunderi specifice, în următorii ani se va acționa prin tăieri de formare, la min. 2 ani de la plantare, iar mai apoi pe măsură ce arborele se dezvoltă, se va interveni cu tăierile de întreținere.

Tunderea arborilor de curând plantați

Această tăiere urmărește restabilirea echilibrului dintre partea aeriană și sistemul radicular (asupra căruia s-a intervenit). Se presupune ca un arbore de curând plantat a pierdut 1/4 din sistemul său radicular, în consecință se va acționa prin reducerea coroanei în aceeași proporție. Tăierile vor avea ca scop favorizarea vârfului de creștere și formarea unei coroane echilibrate.

Tunderile de formare

Acest tip de intervenții asupra coronamentului se vor realiza numai după 2 ani de la plantare, atunci când arborele a trecut peste stresul transplantării și a început să se dezvolte în noul sit. Se urmărește de regulă asigurarea dominanței axului vârfului de creștere, prin scurtarea ramurilor care îl concurează, îndepărtarea ramurilor duble sau care se întrepătrund. Aceste tăieri se vor aplica succesiv, treptat, pe parcursul mai multor ani, având în vedere regula de a nu înlătura mai mult de 30% din ramuri în cadrul unei etape de intervenție.

Când se va tunde?

În cazul speciilor de foioase tunderile se vor face diferențiat, în funcție de specie (vezi tabel anexat). Preponderent tunderea se recomandă a fi realizată la sfârșitul perioadei dorminde (sfârșitul iernii - începutul primăverii). Se permite astfel vizualizarea ușoară a ramurilor ce compun coronamentul, se pot identifica ramurile uscate, ciaturile sau rănille și se va acționa în consecință. Rănille rezultate se vor închide mai ușor de către arbore în actualul sezon de creștere. De asemenea tunzând în perioada mai sus menționată se limitează atacul dăunătorilor, bolilor.

Este cunoscut faptul că la anumite specii de arbori, rănille proaspete degajă niște stimuli chimici care atrag insectele dăunătoare de ex. la stejar sau ulm. Se va evita tunderea arborilor foioși toamna, deoarece tăierile vor determina apariția de lăstari noi, ce pot fi afectați ulterior de venirea iernii și se întârzie astfel și intrarea arborilor în repausul vegetativ necesar în sezonul rece.

Speciile de conifere pot fi tunse în orice perioadă a anului, se va prefera însă perioada de repaus vegetativ (de regulă noiembrie - februarie) pentru a minimaliza pierderile de sevă și rășină. Tunderile la speciile de conifere nu sunt necesare (la plantare/formare), pe alocuri se pot aplica tunderi de înaintare a coronamentului, dar după cel puțin 2 ani de la plantare. Trebuie cunoscut faptul că majoritatea coniferelor nu vor forma lăstari noi acolo unde s-a tuns în ramuri mature.

Ramurile uscate se vor înlătura din motive de siguranță în orice perioadă a anului. Se va avea în vedere că la speciile de *Acer* (arțari), *Betula* (mesteceni) lucrările de tăiere se vor executa obligatoriu până la sfârșitul lunii februarie, deoarece seva începe să circule foarte repede după ieșirea din starea de repaus vegetativ. În cazul în care nu s-au efectuat aceste lucrări la timp este de preferat amânarea toaletării până în perioada de sfârșit de toamnă, atunci rănille produse de tundere nu vor mai produce scurgeri așa abundente.

Specie

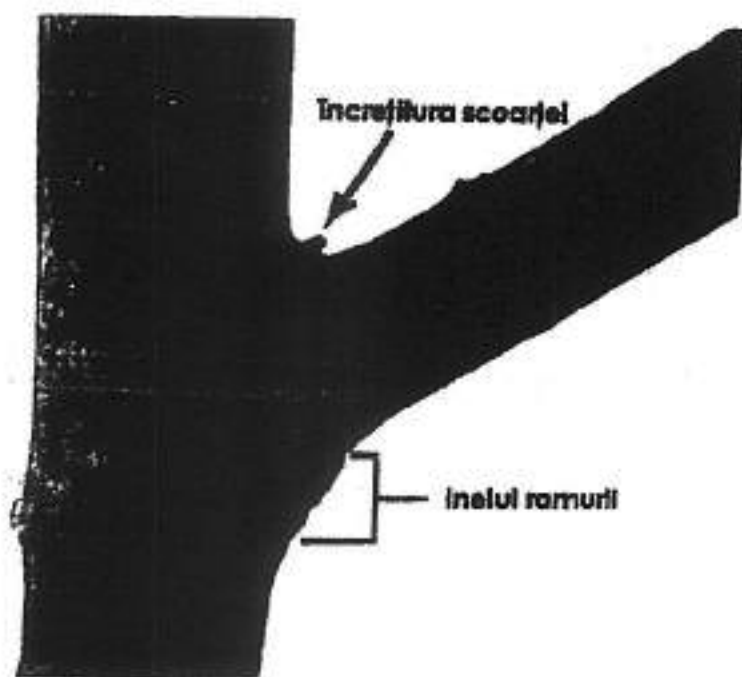
Toleranta la tăieri/toaletări severe

Arțar (<i>Acer sp.</i>)	Bună
Carpen (<i>Carpinus sp.</i>)	Slabă
Castan (<i>Aesculus sp.</i>)	Medie
Cireș/corcoduș	Bună
Dud (<i>Morus sp.</i>)	Bună
Fag (<i>Fagus sp.</i>)	Slabă
Frasin(<i>Fraxinus sp.</i>)	Medie
Măr (<i>Malus sp.</i>)	Bună
Magnolie (<i>Magnolia sp.</i>)	Medie
Mesteacăn (<i>Befula sp.</i>)	Slaba
Platan (<i>Platanus sp.</i>)	Bună
Plop (<i>Populus sp.</i>)	Bună
Salcâm(<i>Robinfa sp.</i>)	Bună
Salcie (<i>Salix sp.</i>)	Bună
Stejar (<i>Quercus sp.</i>)	Bună
Tei (<i>Tilia sp.</i>)	Bună
Ulm (<i>Ulmus sp.</i>)	Bună

Este de reținut că orice toaletare NU trebuie să înlăture un procent mai mare de 30% din coronament!

Așa cum am subliniat deja, tunderile au rolul de a crea și păstra o structură puternică și echilibrată a arborelui. Se va proceda la identificarea și formarea unei ramuri dominante ca o prelungire a trunchiului, ce va forma vârful de creștere. Aceasta trebuie să fie amplasată central, să fie sănătoasă, fără răni considerabile sau atacuri de dăunători. Ramurile care intră în competiție cu vârful de creștere ales, vor fi suprimate, sau subordonate acestuia. Acest principiu va sta la baza tuturor tunderilor deformare atât în cazul arborilor tineri, cât și în cel al arborilor maturi.

Prima etapă a tunderii o reprezintă identificarea corectă a celor două elemente ale ramurii de care se va ține cont: încreștitura scoarței și inelul ramurii.

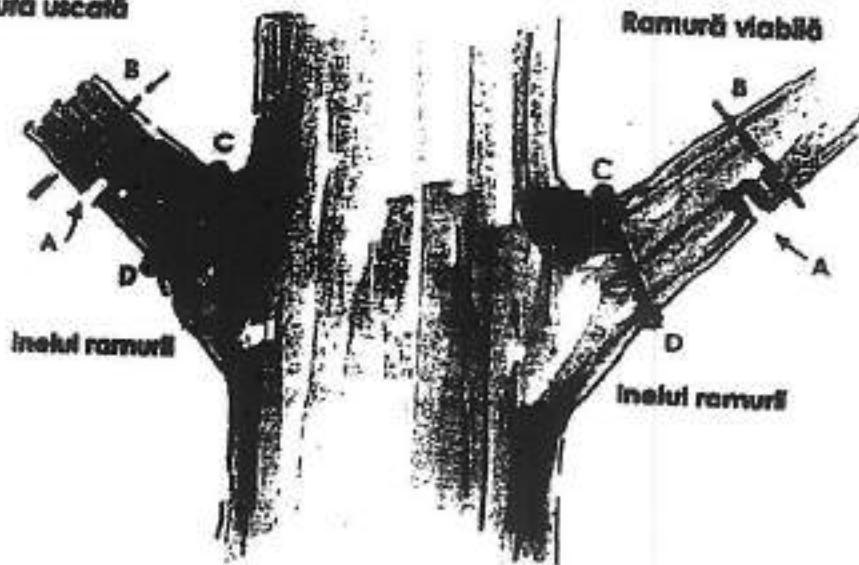

Tăierea ramurilor imediat deasupra inelului este obligatorie, lăsarea de cioturi trebuie evitată, în zona inelului se găsește țesuturi care ajută la cicatrizarea și în timp închiderea răni cu calus.

Ramură uscată

Ramură viabilă

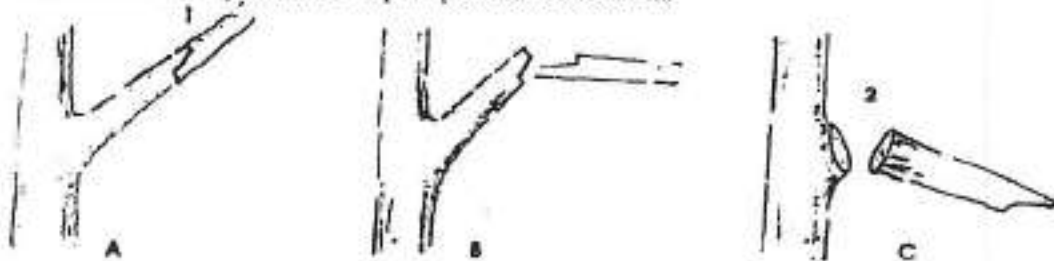
Tăierea la Inel

Prima tăiere se va face în punctul A. Unmează apoi tăierea ramurii în punctul B. Tăierea finală se va face pe linia C-D, imediat deasupra inelului ramurii.

Suprimarea ramurilor groase (diam. peste 10 cm) este de evitat. Dacă aceasta se impune totuși se va face obligatoriu din mai multe tăieri consecutive. Se va începe cu o tăiere situată la 40-60 cm de baza ramurii, pornind de jos în sus, pătrunzând cu puțin mai mult de jumătate din grosimea ramurii. Cea de-a doua tăiere se va efectua la 15-20 cm față de prima, de aceasta dată de sus în jos, pătrunzând ceva mai mult de jumătate din grosimea ramurii, așa încât aceasta se va desprinde prin propria greutate, rezultând un ciot. Acesta se va înlătura prin tăiere deasupra inelului, tăierea se va netezi și se va aplica un strat de ceara de mastic rece sau o peliculă de vopsea pe bază de ulei de in.

Tăierea ramurilor cu diametre mari A, B, C .Etapete și ordinea lucrărilor de tăiere

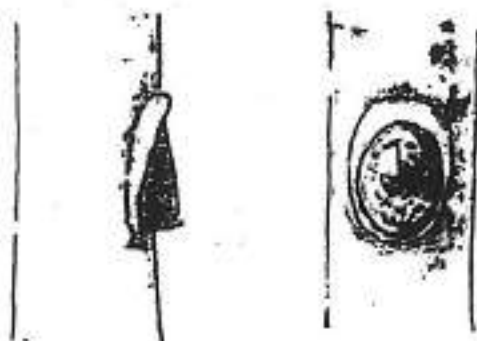
În cazul rănilor cu diametre cuprinse între 5-10 cm cicatrizarea va dura între 2-5 ani, cele cuprinse între 10-15 cm se vor cicatriza abia în 8-10 ani. La diametrele mai mari de 15 cm procesul de cicatrizare este unul de foarte lungă durată și câteodată imposibil de realizat. Indiferent de diametrele rănilor rezultate în urma tăierilor trebuie știut faptul că netratate acestea sunt o poartă de intrare pentru dăunători și apa provenită din ploii, care în final, pătrunzând în profunzimea lemnului, conduce la putrezirea acestuia și la apariția de scorburi. Suprafața de lemn rezultată în urma tăierii (rana) trebuie să rămână netedă, curată. Se va proceda apoi la tratarea acesteia cu zeama bordeleza și ulterior vopsirea rănilor cu vopsea alchidică (în special în cazul aliniamentelor predispuse la atacurile ciupercilor xilofage). Capacitatea arborilor de a închide rănilor produse în urma tunderilor variază de la specie la specie. Pentru arborii din genurile Acer (arșari), Betula (mestecenii), Populus (plopii) sau Maius (merii) rănilor nu vor trebui să fie mai mari de 8 cm în diametru, pentru a se realiza o vindecare completă. Speciile din genurile Quercus (stejari), Tilia (tei), Ulmus (ulmi), Carpinus (carpenii) pot cicatriza mai eficient rănilor, dar acestea nu trebuie să depășească 10
 cm in diametru.

Este de reținut faptul că tunderile în coronament au repercusiuni și în sistemul radicular. Reducerea masei foliare conduce la reducerea fotosintezei, mai puțini nutrienți vor fi stocați, iar sistemul radicular va intra treptat în declin.

A - ciot rezultat dintr-o tăiere improprie.

B + C - evoluția procesului de descoperire a ciotului și propagarea putregaiului.

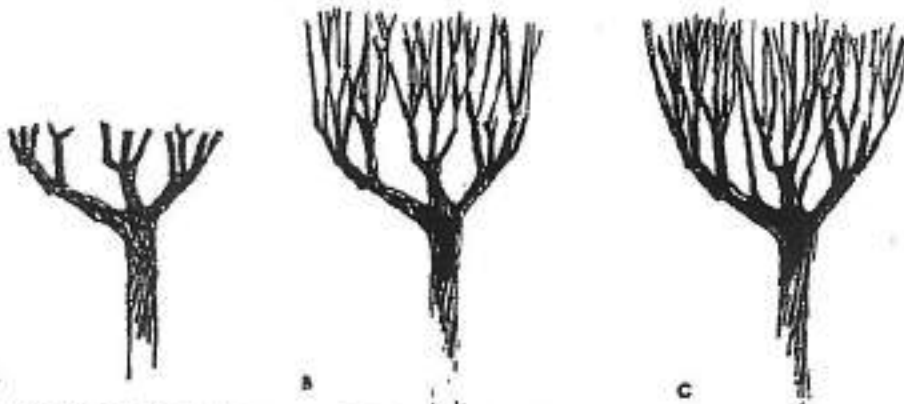

Rană neînchisă datorită unei tăieri defectuoase

Tăierea s-a realizat prin înel, nu deasupra acestuia, afectând țesuturile de regenerare, cicatrizarea rănilor este neuniformă, iar țesuturile fostei ramuri sunt supuse uscării/putrezirii.

Toaletarea drastică/ amputarea coronamentului

Prin toaletarea drastică înțelegem orice tundere prin care se înlătură mai mult de 1/3 din coronament. În lupta sa pentru a se salva arborele își va concentra tot efortul în a crea ramuri noi. Acestea vor avea creștere rapidă și vor apărea în număr mare, formând noul "coronament". Acestea pot acționa însă ca o velă în timpul unei furtuni. De asemenea noile ramuri ce rezultă nu au o rezistență la fel de bună ca cele crescute în mod natural de-a lungul a mai multor ani. Scăderea suprafeței foliare nu înseamnă numai că arborele nu mai lasă atât de dorită umbră răcoroasă pe timpul verii, ci nici nu mai reține particulele de praf, nu mai poate procesa nutrienții din sol și apă, ajungându-se în scurt timp și la o degradare a sistemului radicular. În urma tăierilor rămân răni de dimensiuni mari, adevărate porți de acces pentru dăunători, apă/uscăciune. Se pot forma scorbură, ramurile se pot usca sau putrezi, iar riscul ca acestea să cadă este sporit, ca urmare a acestor tunderi severe. Arborii asupra cărora s-a intervenit cu asemenea tăieri devin mai scump de întreținut pe termen lung.

A. tăierea drastică a coronamentului

B. la un an de la tăiere

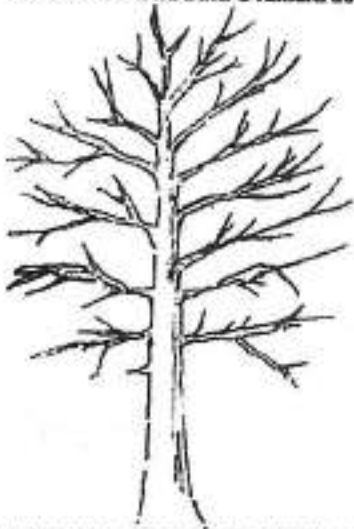
C. la 2 ani de la tăiere

nou coronament. Dintr-o ramură densifică excesiv. Din 3 ramuri apar apar 3 lăstari noi.

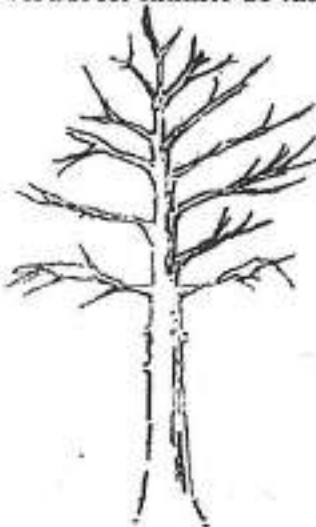
3

lăstari

noi.

Arborele înainte de tundere

Arborele după tundere.

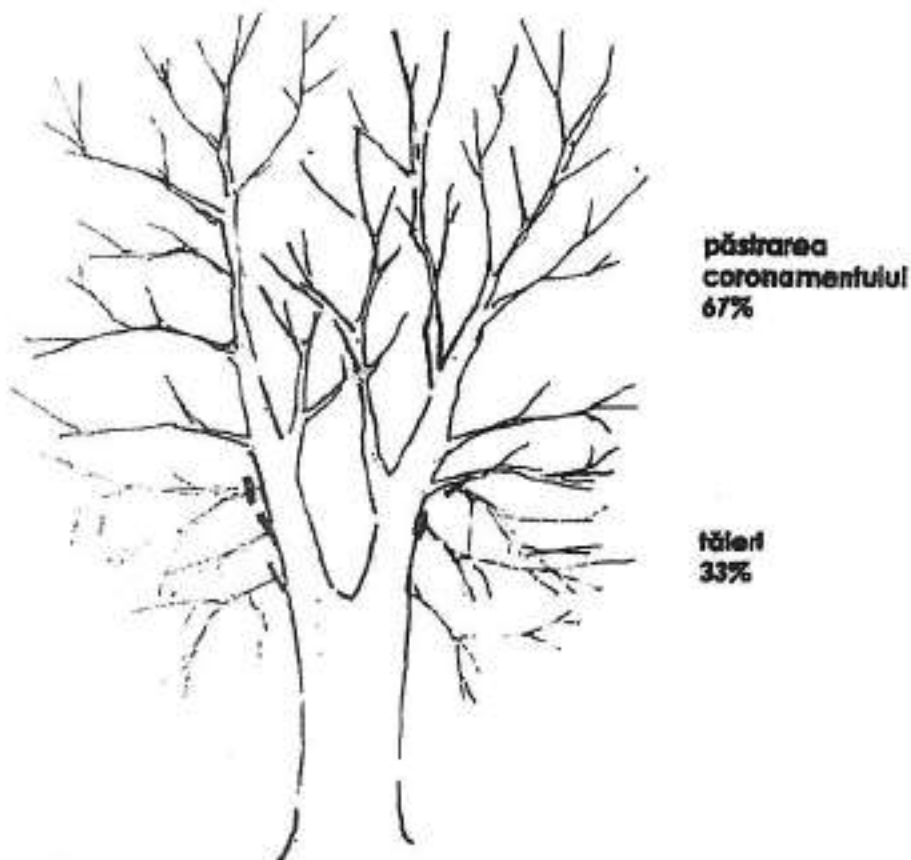

Arborele după o tăiere defectuoasă.

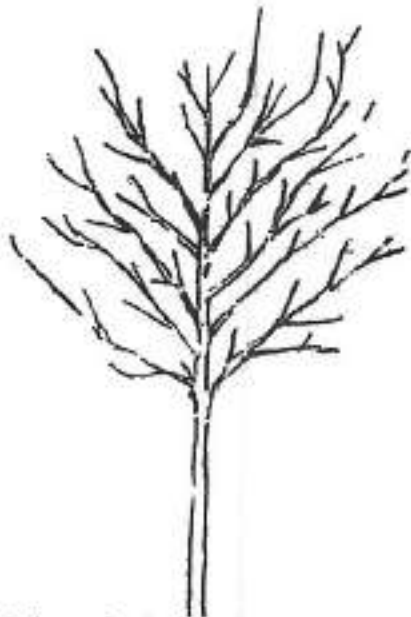
Arborele va intra în decin

S-a intervenit prin răirea ramurilor dar nu mai mult de 25% din coronament.

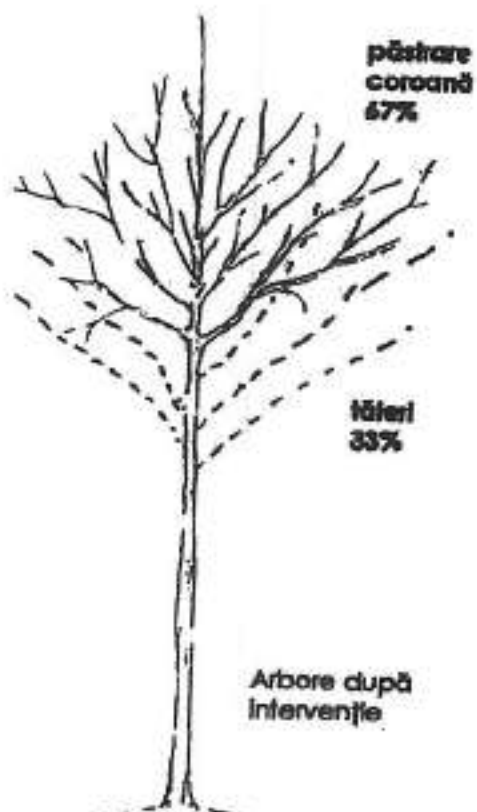
Tăierea de înălțare a coronamentului se referă la înlăturarea ramurilor de la baza coroanei, pentru a facilita accesul pietonal, auto sau pentru a nu interfera cu fondul construit. După ce se realizează tăierile, coroana trebuie să reprezinte cel puțin $\frac{2}{3}$ din coroana inițială de ex. în cazul unui arbore cu o înălțime de 12 m, ramurile viabile vor constitui coronamentul pe o înălțime de 8 metri, trunchiul golăș va avea astfel o înălțime de 4 m.

Tăieri de înălțare a coronamentului. Se va tăia max $\frac{1}{3}$ din coronament.

Arbore înainte de intervenție

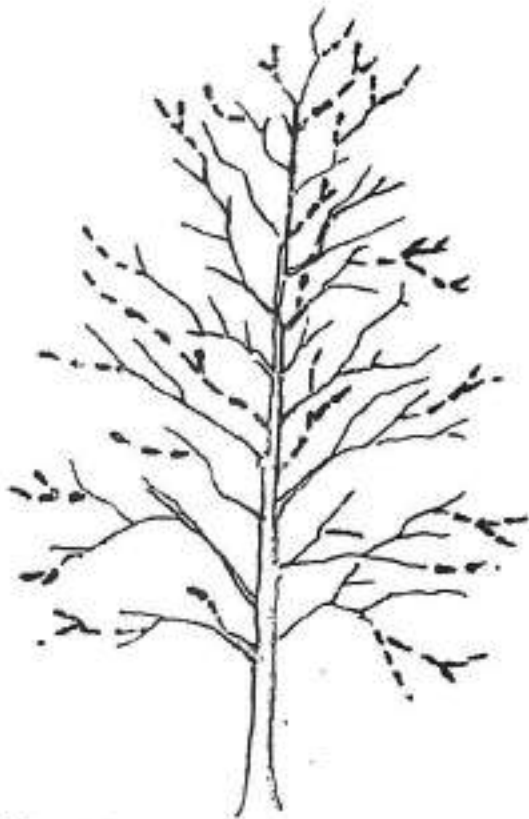

păstrare
coroană
67%

tăieri
33%

Arbore după
Intervenție

Tăieri de înaltare a coronamentului la arborii tineri.
Se vor tăia max. 1/3 din ramurile existente, intervenția se va face doar la etajele inferioare.

Tăiere de întreținere. Aerisirea coronamentului la un arbore tânăr